

GEWONE ZITTING 2023-2024

10 OKTOBER 2023

VERENIGDE VERGADERING
VAN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

tot wijziging van de ordonnantie
van 25 april 2019 tot regeling van
de toekenning van gezinsbijslag

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor de Algemene Bicommunautaire Zaken

door de heer Marc LOEWENSTEIN (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

Vaste leden: mevr. Delphine Chabbert, mevr. Véronique Jamoulle, mevr. Fadila Laanan, mevr. Clémentine Barzin, mevr. Françoise Schepmans, mevr. Viviane Teitelbaum, de heren Kalvin Soiresse Njall, Luc Vancauwenberge, Marc Loewenstein, Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Plaatsvervanger: de heer John Pitseys.

Zie:

Stuk van de Verenigde Vergadering:

B-162/1 – 2023/2024: Ontwerp van ordonnantie.

SESSION ORDINAIRE 2023-2024

10 OCTOBRE 2023

ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA
COMMISSION COMMUNAUTAIRE
COMMUNE

PROJET D'ORDONNANCE

modifiant l'ordonnance du
25 avril 2019 réglant l'octroi
des prestations familiales

RAPPORT

fait au nom de la commission
des Affaires bicommunautaires générales

par M. Marc LOEWENSTEIN (F)

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : Mmes Delphine Chabbert, Véronique Jamoulle, Fadila Laanan, Clémentine Barzin, Françoise Schepmans, Viviane Teitelbaum, MM. Kalvin Soiresse Njall, Luc Vancauwenberge, Marc Loewenstein, Juan Benjumea Moreno, Gilles Verstraeten.

Membre suppléant : M. John Pitseys.

Voir :

Document de l'Assemblée réunie :

B-162/1 – 2023/2024 : Projet d'ordonnance.

I. Inleidende uiteenzetting van de heer Bernard Clerfayt, lid van het Verenigd College

Het lid van het Verenigd College heeft voor de commissieleden de volgende uiteenzetting gehouden:

“Allereerst dient erop te worden gewezen dat met het ontwerp van wijzigingsordonnantie dat u vandaag wordt voorgelegd, wordt beoogd zo doeltreffend mogelijk tegemoet te komen aan de opmerkingen en grieven die in een aantal arresten van het Grondwettelijk Hof aan de orde zijn gesteld, zodat mogelijke nadelige gevolgen in het kader van geschillen naar aanleiding van arresten over prejudiciële vragen worden vermeden.

Deze tekst wijzigt twee artikelen om ervoor te zorgen gevold te geven aan de argumenten van het Hof.

De eerste wijziging stelt een nieuwe definitie voor van het begrip “woonplaats”, dat voorheen was opgenomen in artikel 3, 4°, van de voornoemde ordonnantie van 2019.

Zoals deze bepaling was opgesteld, verwees ze naar “*de plaats waar de persoon zijn hoofdverblijfplaats heeft volgens de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en waar die persoon daadwerkelijk hoofdzakelijk verblijft*”. Concreet betekende dit dat het kind niet alleen in Brussel moest wonen, maar ook ingeschreven moest zijn in het Rijksregister.

Op 24 november 2022 velde het Grondwettelijk Hof arrest nr. 153/2022, later bevestigd door arrest nr. 7/2023 van 19 januari 2023. Het Hof oordeelde dat er een verschil in behandeling bestond tussen, enerzijds, buitenlandse kinderen die hun daadwerkelijke hoofdverblijfplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters van hun gemeente van verblijf, waardoor zij recht hebben op kinderbijslag, en, anderzijds, buitenlandse kinderen die hun daadwerkelijke hoofdverblijfplaats hebben in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, maar die niet zijn ingeschreven in de bevolkingsregisters van hun gemeente van verblijf, waardoor zij geen recht hebben op kinderbijslag. Bovendien was het Hof van oordeel dat dit verschil in behandeling niet redelijk verantwoord is.

Het Hof achtte het dan ook voldoende dat aan de voorwaarde van woonplaats in het Brussels Gewest kon worden voldaan door het bewijs van de daadwerkelijke verblijfplaats van het kind op dit grondgebied, zonder te eisen dat dit bewijs ook zou voortvloeien uit de inschrijving van het kind in het Rijksregister.

Het doel van deze bepaling is dan ook om de rechtspraak van het Hof na te leven door het begrip woonplaats als volgt te herdefiniëren: “*onverminderd artikel 33, § 2, van de ordonnantie van 4 april 2019 tot vaststelling van het betaalcircuit voor de gezinsbijslag, de plaats waar de persoon zijn hoofdverblijfplaats heeft volgens de gegevens van het Rijksregister van de natuurlijke personen en, bij gebrek daaraan, de plaats waar die persoon daadwerkelijk hoofdzakelijk verblijft*”.

I. Exposé introductif de M. Bernard Clerfayt, membre du Collège réuni

Le membre du Collège réuni a tenu devant les commissaires l'exposé suivant :

« Tout d'abord, il convient de préciser que le projet d'ordonnance modificative qui vous est présenté aujourd'hui tâche de répondre au mieux aux remarques et griefs soulevés dans plusieurs arrêts de la Cour Constitutionnelle, évitant de la sorte les conséquences néfastes potentielles dans le cadre de litiges, à la suite de décisions rendues sur questions préjudicielles.

Le présent texte vise la modification de deux articles afin d'assurer la conformité avec les arguments soulevés par la Cour.

La première modification propose une redéfinition de la notion de « domicile », préalablement contenue à l'article 3, 4°, de l'ordonnance précitée de 2019.

Telle que cette disposition était rédigée, il s'agissait du « *lieu où la personne a sa résidence principale selon les informations fournies par le Registre national des personnes physiques et où elle a effectivement son principal établissement* ». Pour le dire concrètement, il fallait donc que l'enfant réside effectivement sur le territoire bruxellois mais en outre soit inscrit au Registre national.

Le 24 novembre 2022, la Cour constitutionnelle a rendu son arrêt n° 153/2022, confirmé ensuite par l'arrêt n° 7/2023 du 19 janvier 2023. Elle y constate qu'il existait une différence de traitement entre, d'une part, les enfants étrangers ayant leur résidence principale effective en région bilingue de Bruxelles-Capitale qui pouvaient justifier d'une inscription dans les registres de la population de leur commune de résidence, lesquels ouvraient alors un droit aux allocations familiales et, d'autre part, les enfants étrangers ayant leur résidence principale effective en région bilingue de Bruxelles-Capitale mais qui, n'étant pas inscrits dans les registres de la population de leur commune de résidence, ne pouvaient pas ouvrir de droit aux allocations familiales. Au demeurant, elle a estimé que cette différence de traitement n'était pas raisonnablement justifiée.

La Cour a donc jugé suffisant que la condition de domicile sur le territoire de la Région bruxelloise puisse être satisfaite par la preuve de la résidence effective de l'enfant sur ce territoire, sans exiger en outre que cette preuve doive aussi résulter de l'inscription de l'enfant dans le Registre national.

La présente disposition a donc pour but de se conformer à la jurisprudence de la Cour en redéfinissant la notion de domicile comme suit : « *sans préjudice de l'article 33, § 2, de l'ordonnance du 4 avril 2019 établissant le circuit de paiement des prestations familiales, le lieu où la personne a sa résidence principale selon les informations fournies par le Registre national des personnes physiques et, à défaut de celui-ci, le lieu où elle a son principal établissement* ».

Inschrijving in het Rijksregister blijft dus het “voornaamste” bewijs, maar bij gebrek daaraan is het nu mogelijk om zijn woonplaats aan te tonen door aan te tonen dat men zijn werkelijke verblijfplaats heeft in het Brussels Gewest.

Ik wil ook duidelijk stellen dat dit niet de deur opent voor een omzeiling van de statuten, aangezien de voorwaarden om in aanmerking te komen voor de toekenning van kinderbijslag, zoals bepaald in artikel 4 van de ordonnantie van 25 april 2019, nog steeds van toepassing zijn. Hoewel het bewijs van de werkelijke woonplaats dus kan worden geleverd door andere middelen dan alleen het Rijksregister, blijft de vereiste bestaan om Belg te zijn of buitenlander in het bezit van een geldige verblijfsvergunning.

Deze bewering wordt trouwens gestaafd door de cijfers, aangezien de maatregel naar schatting gevolgen zal hebben voor ongeveer 150 kinderen op een totaal van 316.974 rechtgebende kinderen (in juni 2023), voor een maximale extra kost van 1.225.000 euro in 2023, met inbegrip van regularisaties met terugwerkende kracht. Vanaf 2024 worden de extra jaarlijkse kosten geraamd op 440.000 euro.

Deze maatregel is dus bedoeld om te verhelpen wat zou kunnen worden gezien als een inbreuk op de gelijke behandeling.

De tweede wijziging heeft betrekking op artikel 35 van de ordonnantie van 25 april 2019.

Dit artikel voorzag in een vermindering met 10 euro van de basisbedragen van de kinderbijslag, voorzien in artikel 7 van dezelfde ordonnantie, voor kinderen geboren voor de datum van de inwerkingtreding van de ordonnantie, namelijk 1 januari 2020, tot 31 december 2025.

In zijn arrest nr. 81/2022 van 16 juni 2022 oordeelde het Grondwettelijk Hof dat deze verlaging ongrondwettelijk was, omdat ze van toepassing was op alle kinderen die vóór 1 januari 2020 waren geboren, met inbegrip van de kinderen die in december 2019 waren geboren.

Kinderen geboren in december 2019 ontvingen hun eerste kinderbijslag echter pas in januari 2020. Zij konden dus geen recht openen onder de oude regeling en werden gelijkgesteld met de nieuwe.

Het Hof was daarom van mening dat het onevenredig was om kinderen in verschillende situaties op dezelfde manier te behandelen.

Sommigen van hen werden geboren in december 2019 en konden alleen aanspraak maken op de nieuwe regeling, terwijl kinderen die vóór 1 december 2019 werden geboren, een recht op kinderbijslag onder de oude regeling konden openen.

Aangezien zij onder verschillende regelingen vielen, konden zij niet op dezelfde manier worden behandeld. Het Hof heeft de vastgestelde ongrondwettigheid echter beperkt tot kinderen die in december 2019 werden geboren, en heeft het principe van de vermindering met 10 euro geenszins ter discussie gesteld. De bepaling in ontwerp stelt daarom vast dat

L’inscription au Registre national reste donc la preuve « principale », mais en l’absence de celle-ci, il est désormais permis de prouver son domicile en démontrant que sa résidence effective se situe bien sur le territoire de la région bruxelloise.

Je tiens également à certifier directement qu’il ne s’agit pas là d’une porte ouverte à des contournements de statuts, puisque bien évidemment les conditions d’éligibilité requises pour l’octroi des allocations familiales et définies à l’article 4 de l’ordonnance du 25 avril 2019, demeurent d’application. Ainsi, bien que la preuve de domiciliation effective puisse être rapportée par d’autres moyens que le seul Registre national, la nécessité d’être belge ou étranger bénéficiaire d’un titre de séjour valide, persiste.

Cette affirmation est d’ailleurs confirmée dans les chiffres, puisque la mesure est estimée toucher environ 150 enfants sur un total de 316.974 enfants bénéficiaires (en juin 2023), pour un surcoût d’un maximum de 1.225.000 euros en 2023, en ce compris les régularisations à effet rétroactif. À partir de 2024, le surcoût annuel est estimé à 440.000 euros.

Il s’agit donc d’une mesure visant à réparer ce qui pouvait s’apparenter à une rupture d’égalité de traitement.

La seconde modification porte sur l’article 35 de l’ordonnance du 25 avril 2019.

Cet article prévoyait une réduction de 10 euros des montants de base des allocations familiales prévus à l’article 7 de la même ordonnance, à l’égard des enfants nés avant la date d’entrée en vigueur de l’ordonnance, soit le 1er janvier 2020, et ce jusqu’au 31 décembre 2025.

Dans son arrêt n°81/2022 du 16 juin 2022, la Cour constitutionnelle a jugé cette diminution inconstitutionnelle en ce qu’elle s’applique à tous les enfants nés avant le 1er janvier 2020, en ce compris ceux ayant vu le jour en décembre 2019.

Or, les enfants nés en décembre 2019 n’ont perçu leurs premières allocations familiales qu’en janvier 2020. Ils ne pouvaient donc pas ouvrir de droit dans l’ancien système et ont été assimilés au nouveau.

La Cour a, par conséquent, considéré qu’il était disproportionné de traiter de la même manière des enfants se trouvant dans des situations différentes.

En effet, les uns sont nés en décembre 2019 et ne peuvent ouvrir un droit que dans le nouveau régime alors que les enfants nés avant le 1er décembre 2019 ont pu ouvrir un droit dans l’ancien régime.

S’agissant de régimes différents, ils ne pouvaient subir le même traitement. La Cour a toutefois limité son constat d’inconstitutionnalité aux seuls enfants nés en décembre 2019 et n’a aucunement remis en cause le principe de cette diminution de 10 euros. La disposition en projet prévoit donc que ladite diminution de 10 euros s’applique uniquement aux enfants nés

de vermindering met 10 euro alleen geldt voor kinderen die vóór 1 december 2019 werden geboren.

De maatregel zal gevolgen hebben voor ongeveer 1.210 kinderen, voor een maximale extra kost van 628.000 euro in 2023, inclusief aanpassingen. Vanaf 2024 worden de extra jaarlijkse kosten geraamd op 170.000 euro.

Tot slot stelt artikel 4 van het ontwerp de inwerkingtreding van deze ordonnantie vast op 1 januari 2020, met terugwerkende kracht.

Het is belangrijk om op te merken dat de Beheerraad voor Gezinsbijslag van Iriscare op 11 mei 2023 een unaniem gunstig advies over het ontwerp heeft uitgebracht, zonder opmerkingen.

De Raad van State heeft zich beperkt tot een onderzoek naar de bevoegdheid van de auteur van de akte, de rechtsgrondslag en de vervulling van de voorgeschreven formaliteiten. Dit onderzoek gaf geen aanleiding tot opmerkingen.

Kortom, ik vond het belangrijk om deze twee situaties met terugwerkende kracht recht te zetten om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Grondwettelijk Hof, en zo de risico's te vermijden die inherent zijn aan de gevolgen van ongrondwettigheid. In het belang van zowel de billijkheid als de rechtszekerheid van de wetgeving inzake gezinsbijslag was het noodzakelijk om de nodige correcties aan te brengen.”

II. Algemene bespreking

Mevrouw Viviane Teitelbaum neemt kennis van de ontworpen wijzigingen van de ordonnantie van 25 april 2019 tot regeling van de toekenning van gezinsbijslag.

Wat artikel 2 van het ontwerp betreft, vraagt de spreker naar de omstandigheden waarin een begunstigd kind in een Brusselse gemeente zou kunnen wonen zonder er in de bevolkingsregisters te zijn ingeschreven. Hoewel het slechts om enkele 150 kinderen gaat, vraagt de volksvertegenwoordiger, gelet op de problemen met de financiering van het Brusselse systeem voor gezinsbijslag, hoe de inhaalbeweging er tegen 2023 concreet zal uitzien.

Wat artikel 3 van het ontwerp betreft, herinnert de spreker zich dat sommigen vanaf maart 2019, tijdens de voorbereidende werkzaamheden van de voornoemde ordonnantie (stuk nr. [B-160/2 - 2018/2019](#)), kritiek hadden geuit op de beslissing om de verlaging met 10 euro van de kinderbijslag dat op basis van de nieuwe Brusselse regeling verschuldigd is voor kinderen die voor 1 januari 2020 geboren zijn, eveneens toe te passen op kinderen die in december 2019 geboren zijn. Het verheugt het parlementslid dat die ongelijkheid wordt weggewerkt, aangezien de kinderbijslag in het Brussels Gewest een essentieel instrument in de strijd tegen armoede is.

De heer Gilles Verstraeten merkt op dat het weliswaar om een technisch, maar toch belangrijk ontwerp gaat, aangezien het de bedoeling is om een aantal ongrondwettelijkheden weg te werken.

avant le 1er décembre 2019.

La mesure concerne environ 1.210 enfants, pour un surcoût maximal en 2023 de 628.000 euros, régularisations comprises. À partir de 2024, le surcoût annuel est estimé à 170.000 euros.

Enfin, l'article 4 du projet fixe l'entrée en vigueur de la présente ordonnance au 1er janvier 2020, avec effet rétroactif.

Il est important de noter que le Conseil de gestion des prestations familiales d'Iriscare, a rendu sur le projet, le 11 mai 2023, un avis favorable à l'unanimité, sans remarques.

Quant au Conseil d'État, il s'est limité à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique et de l'accomplissement des formalités prescrites. Cet examen n'appelaient aucune observation.

En conclusion, il me paraissait important de rectifier ces deux situations, avec effet rétroactif, afin de répondre aux observations de la Cour Constitutionnelle et, ainsi, d'éviter les risques inhérents aux conséquences de l'inconstitutionnalité. Tant pour l'équité des situations présentées que pour la sécurité juridique de la législation en matière d'allocations familiales, il était impératif de procéder aux corrections requises. ».

II. Discussion générale

Mme Viviane Teitelbaum prend acte des modifications, en projet, de l'ordonnance du 25 avril 2019 'régulant l'octroi des prestations familiales'.

S'agissant de l'article 2 du projet, l'intervenante s'enquiert des circonstances dans lesquelles un enfant bénéficiaire pourrait résider dans une commune bruxelloise sans y être inscrit dans les registres de la population. Bien qu'il ne s'agisse que de quelque 150 enfants, la députée se demande toutefois, à la lumière des difficultés pesant sur le financement du système bruxellois de prestations familiales, comment se concrétisera le rattrapage pour 2023.

En ce qui concerne l'article 3 du projet, l'oratrice se souvient que, dès mars 2019, dans le cadre des travaux préparatoires de l'ordonnance précitée (doc. n° [B-160/2 - 2018/2019](#)), d'aucuns avaient critiqué la décision d'appliquer aussi aux enfants nés en décembre 2019 la réduction de 10 euros des allocations familiales dues sur la base du nouveau régime bruxellois pour les enfants nés avant le 1er janvier 2020. La députée se réjouit que cette inégalité soit levée, vu l'outil essentiel de lutte contre la pauvreté que constituent les allocations familiales en Région bruxelloise.

M. Gilles Verstraeten note qu'il s'agit certes d'un projet technique mais pas pour autant d'un texte anodin, puisqu'il tend à réparer des inconstitutionnalités.

De volksvertegenwoordiger verwijst in het bijzonder naar artikel 2 van het ontwerp en herinnert eraan dat hij op 28 februari 2023 zelf een [mondelinge vraag](#) heeft gesteld aan het Verenigd College betreffende “*de beslissing van het Grondwettelijk Hof over de kinderbijslag en het bevolkingsregister*”. Hij kreeg als antwoord dat de wetswijzigingen die voortvloeien uit die beslissing, vóór de zomer 2023 zouden worden aangebracht. Waarom is die termijn niet gehaald?

De spreker deelt mee dat hij voor de oplossing van het Verenigd College zal stemmen, te meer daar die op het eerste gezicht vergelijkbaar is met het Vlaamse model en het antwoord dat het Verenigd College in februari had gegeven, hem voldoende had gerustgesteld over de financiële houdbaarheid van de ontworpen wijzigingen.

Mevrouw Delphine Chabbert benadrukt het belang van de teksten over de kinderbijslag, zelfs van de ogenschijnlijk meest technische teksten, aangezien ze aanzienlijke gevolgen hebben voor de situatie van de Brusselse gezinnen. Haar fractie heeft het ontwerp dan ook grondig bestudeerd. Daaruit blijkt dat het ontwerp de rechtszekerheid vergroot en vooral beantwoordt aan de beginselen van billijkheid en rechtvaardigheid die haar fractie na aan het hart liggen. Haar fractie zal de tekst dan ook steunen.

Het verheugt de volksvertegenwoordigster dat artikel 2 van het ontwerp elke dubbelzinnigheid over het begrip “woonplaats” wegneemt, dat van cruciaal belang is, want het is bepalend voor het recht op kinderbijslag. De ontworpen bepaling maakt een einde aan het verschil in behandeling dat door het Grondwettelijk Hof werd gehekelend en draagt bij tot een gelijke toegang tot kinderbijslag. De spreekster vraagt zich af welke type documenten de gezinnen zullen moeten voorleggen om te bewijzen dat ze hun hoofdverblijfplaats in het Brussels Gewest hebben.

Wat artikel 3 van het ontwerp betreft, verheugt het de volksvertegenwoordigster dat het de discriminatie corrigeert die het Grondwettelijk Hof heeft vastgesteld in de overgangsregeling tussen de oude federale regeling en de nieuwe Brusselse regeling. Het klopt dat het om een vrij klein aantal kinderen gaat, maar het is van essentieel belang dat alle kinderen gelijk behandeld worden op het gebied van kinderbijslag.

Het commissielid vindt het normaal dat de regeling die voortvloeit uit zo'n radicale verandering (de vervanging van het statuut als voorwaarde voor het recht op kinderbijslag door de woonplaats), verfijnd moet worden naarmate er elementen worden vastgesteld die voor verbetering vatbaar zijn.

De heer Marc Loewenstein onderstreept de kwaliteit van de Brusselse kinderbijslagregeling. Naar zijn mening zijn het Verenigd College en de administratie de uitdaging van de overdracht van deze bevoegdheid volledig aangegaan.

De spreker stemt in met de ontworpen tweevoudige wijziging, waarbij kinderen die geen kinderbijslag ontvingen, die nu wel zullen ontvangen, en bovendien met terugwerkende kracht.

Voor het overige sluit het commissielid zich aan bij de

Le député, se penchant en particulier sur l'article 2 du projet, rappelle avoir lui-même posé au Collège réuni, le 28 février 2023, une [question orale](#) portant sur « *la décision de la Cour constitutionnelle sur les allocations familiales et le registre de la population* ». Il lui avait été répondu que les modifications législatives consécutives à cette décision seraient prises avant l'été 2023. Pour quelles raisons ce délai n'a-t-il pas été tenu ?

Le commissaire annonce qu'il votera en faveur de la solution retenue par le Collège réuni, d'autant qu'elle s'avère, *prima facie*, similaire à ce que prévoit le modèle flamand, d'une part, et, d'autre part, que la réponse donnée en février par le Collège réuni l'avait suffisamment rassuré quant à la soutenabilité financière des modifications en projet.

Mme Delphine Chabbert insiste sur l'importance que revêtent les textes relatifs aux allocations familiales, même les plus techniques en apparence, étant donné leur incidence considérable sur la situation des familles bruxelloises. Son groupe a donc soumis le présent projet à un examen attentif, dont il ressort que ce texte renforce la sécurité juridique et, surtout, répond à des principes d'équité et de justice chers à son groupe politique, qui lui apportera donc son soutien.

La députée salue le fait que l'article 2 du projet lève toute ambiguïté sur la notion de « domicile », cruciale car elle conditionne l'ouverture du droit aux allocations familiales. La disposition en projet lève une différence de traitement censurée par la Cour constitutionnelle et contribue à garantir un égal accès à ces prestations. L'intervenante s'interroge sur le type de documents qui seront requis des familles pour prouver qu'elles ont leur résidence principale en Région bruxelloise.

Quant à l'article 3 du projet, l'oratrice se réjouit qu'il corrige la discrimination relevée par la Cour constitutionnelle dans le régime transitoire entre l'ancien régime fédéral et le nouveau régime bruxellois. Il est vrai qu'un nombre relativement réduit d'enfants sont concernés, mais il est essentiel que tout enfant bénéficie d'un traitement équitable en matière d'allocations familiales.

La commissaire juge normal que le régime issu d'un basculement aussi radical (avec le passage du statut au domicile comme condition de l'ouverture du droit aux allocations familiales) doive être affiné au fur et à mesure que des points d'amélioration sont détectés.

M. Marc Loewenstein souligne la qualité du régime bruxellois d'allocations familiales : le Collège réuni et l'administration ont à son estime pleinement relevé le défi que représentait le transfert de cette compétence.

L'orateur approuve la double modification en projet, grâce à laquelle des enfants qui ne bénéficiaient pas d'allocations familiales en percevront désormais, qui plus est avec effet rétroactif.

Le commissaire se joint pour le surplus à la question de

vraag van mevrouw Delphine Chabbert over het type documenten dat mag worden gebruikt om te bewijzen dat men zijn woonplaats in Brussel heeft.

*
* *

De heer Bernard Clerfayt, lid van het Verenigd College, legt uit dat achter deze ogenschijnlijk technische tekst concrete situaties schuilgaan: ook al gaat het om weinig kinderen en kleine bedragen, moet de billijkheid van de Brusselse kinderbijslagregeling worden gewaarborgd. In dit geval betekent dit dat twee door het Grondwettelijk Hof vastgestelde problemen moeten worden opgelost. De ontworpen wijzigingen dragen bij tot een perfectie van de Brusselse regeling en maken het eveneens mogelijk om vooruit te lopen op gerechtelijke stappen die ouders die zich benadeeld voelen, zouden kunnen zetten op grond van de arresten van het Grondwettelijk Hof.

Het tijdschema ziet er als volgt uit: de arresten van het Grondwettelijk Hof dateren van respectievelijk juni 2022, november 2022 en januari 2023. De administratie heeft een eerste voorontwerp opgesteld, dat werd voorgelegd aan de Beheerraad voor Gezinsbijlagen, die op 11 mei 2023 een advies heeft uitgebracht. Het voorontwerp is op 20 juni 2023 aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State bezorgd, die op 12 juli 2023 een advies heeft uitgebracht. Op 14 september 2023 is de tekst in tweede lezing goedgekeurd door het Verenigd College en op 20 september 2023 voorgelegd aan de Verenigde Vergadering. Deze termijn, die niet ongewoon lang is, heeft te maken met de duur van de raadplegings- en adviesprocedures, verplichte formaliteiten die het wetgevingsproces vertragen, maar ook garant staan voor de kwaliteit van de ontwerpen die ter stemming aan de parlementsleden worden voorgelegd.

Welke situaties worden bedoeld bij artikel 2? Het gaat onder meer om gezinnen die verhuisd zijn en van wie voormalige adres geschrapt is, maar nog niet zijn ingeschreven op hun nieuwe adres: intussen zijn deze mensen niet langer ingeschreven in de bevolkingsregisters. Ongeacht of deze administratieve wanorde het gevolg is van nalatigheid van gezinnen of van omstandigheden buiten hun wil (bijvoorbeeld vertraging in het politieonderzoek of bij het overschrijven), is er geen reden om hun kinderen te benadelen.

Een samenwerkingsovereenkomst bepaalt de middelen om het bewijs van woonplaats te leveren: er is een officieel document nodig (vonnis, attest van OCMW, politie of opvang, tijdelijke verblijfsvergunning, ...). Een eenvoudige verklaring op erewoord volstaat niet.

De financiering van de toepassing van de ontworpen wijzigingen maakt slechts ongeveer een duizendste van de totale begroting voor kinderbijslag uit. Bovendien bevatten de kredieten voor dit beleid enige manoeuvreerruimte, in zoverre het precieze aantal begunstigde kinderen dat tijdens het betrokken begrotingsjaar in aanmerking komt, nog niet bekend is wanneer de begroting van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie wordt goedgekeurd. Daardoor werd

Mme Delphine Chabbert sur la nature des documents admissibles pour prouver la résidence bruxelloise.

*
* *

M. Bernard Clerfayt, membre du Collège réuni, expose que derrière ce texte d'apparence technique se trouvent des situations concrètes : même s'il s'agit de peu d'enfants et de petits montants, il faut garantir l'équité du régime bruxellois d'allocations familiales, ce qui passe en l'occurrence par la correction de deux problèmes constatés par la Cour constitutionnelle. Les modifications en projets contribuent à parfaire le régime bruxellois et permettent également d'anticiper sur d'éventuelles actions en justice intentées sur la base des arrêts de la Cour constitutionnelle par des parents s'estimant lésés.

Le calendrier s'établit comme suit : les arrêts de la Cour constitutionnelle ont été rendus respectivement en juin 2022, novembre 2022 et janvier 2023 ; l'administration a rédigé un premier avant-projet ; il a été soumis au Conseil de gestion des prestations familiales, qui a émis un avis le 11 mai 2023 ; l'avant-projet a été envoyé à la section de législation du Conseil d'État le 20 juin 2023 ; celle-ci a donné un avis le 12 juillet 2023 ; le texte a été approuvé en deuxième lecture par le Collège réuni le 14 septembre 2023 et déposé à l'Assemblée réunie le 20 septembre 2023. Ce délai, qui n'est pas inhabituellement long, tient à la durée des procédures de consultation et de prise d'avis, formalités obligatoires qui ralentissent le processus législatif mais qui sont aussi garantes de la qualité des projets soumis au suffrage des députés.

Quelles sont les situations visées à l'article 2 ? Il s'agit notamment de familles qui ont déménagé et sont radiées de leur ancienne adresse sans être encore inscrite à leur nouvelle adresse : dans l'intervalle, elles ne figurent plus dans les registres de la population. Que ce désordre administratif résulte de la négligence des familles ou de circonstances indépendantes de leur volonté (un retard dans l'enquête de police ou dans sa retranscription, par exemple), il n'y a en tout cas pas lieu que les enfants soient pénalisés.

Un accord de coopération prévoit les modalités de preuve de la résidence : un document officiel est requis (jugement, attestation du CPAS, de la police ou d'un foyer d'accueil, autorisation de séjour provisoire, etc.) ; une simple déclaration sur l'honneur ne suffit pas.

Le financement de la mise en œuvre des modifications en projet ne représente qu'environ un millième du budget total des allocations familiales. En outre, les crédits affectés à cette politique comportent une marge de manoeuvre, dans la mesure où, au moment de l'adoption du budget de la Commission communautaire commune, le nombre exact d'enfants bénéficiaires au cours de l'exercice concerné n'est pas encore connaissable. On a ainsi constaté une sous-utilisation de l'ordre

vorig jaar een onderbenutting van enkele miljoenen euro's vastgesteld. De inhaalbeweging voor 2023 zal dus geen problemen opleveren en vanaf 2024 zal de begroting structureel opgemaakt worden, rekening houdend met de bedragen die voortvloeien uit de inwerkingtreding van het ontwerp.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikelen 1 tot 4

Deze artikelen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

Artikelen 1 tot 4 worden aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

IV. Stemming over het geheel van het ontwerp van ordonnantie

Het ontwerp van ordonnantie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden .

– *Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De rapporteur

De voorzitter

Marc LOEWENSTEIN

Juan BENJUMEA MORENO

de quelques millions d'euros l'an dernier. Le rattrapage pour 2023 ne présentera donc pas de difficultés et, à partir de 2024, le budget sera structurellement établi en tenant compte des montants afférents à l'entrée en vigueur du présent projet.

III. Discussion des articles et votes

Articles 1er à 4

Ces articles ne suscitent aucun commentaire.

Votes

Les articles 1er à 4 sont adoptés à l'unanimité des 12 membres présents.

IV. Vote sur l'ensemble du projet d'ordonnance

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté à l'unanimité des 12 membres présents.

– *Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.*

Le Rapporteur

Le Président

Marc LOEWENSTEIN

Juan BENJUMEA MORENO